

Punainen Risti

Turvallinen toiminta operaatioissa

Avun Ketju 2025 – valtakunnallinen webinaari 24.4.2025

2025 Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi 1

1

Punainen Risti

Turvallinen toiminta operaatioissa

LÄHTEITÄ:
Työturvallisuuslaki 738/2002; [553 Vapaaehtoista](#)
Pelastuslaki 379/2011; [39 ja 41](#)
IFRC 2023; [Implementation guide: Standards to facilitate the safety, security and well-being of volunteers](#)
Työturvallisuuskeskus; [Vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi](#)
Lahti Hennala 2015; mitä Hennalan hätämajoitusyksikön perustamisesta on jäänyt mieleen
Kuvat (osittain): <https://www.presentacmedia.com>

MARKKU HEIKKILÄ
SPR Tampereen osasto
Pj ja valmiustoiminnan yhdyshenkilö
ETK ja EVY-kouluttaja
Työelämätausta YAMK-sh, ensihoidon
esimies, hallinto ja kehittämistehtävissä
sähköposti: markku.heikkila@sprtampere.fi

2025 Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi 2

2

Työturvallisuuslaki 738/2002 55§

o Vapaaehtoistyö

- o Milloin työpaikalla henkilö, jonka työhön ei muutoin sovelleta tätä lakia, tekee työnantajan kanssa tekemänsä muun sopimuksen kuin työ- tai toimeksiantosopimuksen perusteella taikka olematta työnantajaan virka- tai muussa siihen rinnastettavassa palvelussuhteessa samaa tai samankaltaista työtä kuin työpaikan työntekijät, työnantajan on soveltuvin osin huolehdittava siitä, että kyseisen henkilön turvallisuudelle tai terveydelle ei aiheudu haittaa tai vaaraa hänen työpaikalla ollessaan. Vastaavasti hänen on noudatettava työtä ja työpaikkaa koskevia turvallisuusohjeita sekä käytettävä hänen käyttöönsä annettuja henkilönsuojaimia ja apuvälineitä.

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

3

Punainen Risti

3

Työturvallisuuslaki 738/2002 55§ *➔ vapaaehtoisen kielessä*

o Vapaaehtoistyö

- o Milloin vapaaehtoistoiminnassa henkilö, jonka harrastamiseen ei muutoin sovelleta tätä lakia, tekee järjestön/yhdistyksen kanssa tekemänsä muun sopimuksen kuin työ- tai toimeksiantosopimuksen perusteella taikka olematta järjestöön/yhdistykseen virka- tai muussa siihen rinnastettavassa palvelussuhteessa järjestön/yhdistyksen tehtäviä, järjestön/yhdistyksen on soveltuvin osin huolehdittava siitä, että kyseisen henkilön turvallisuudelle tai terveydelle ei aiheudu haittaa tai vaaraa hänen harrastuksessa ollessaan. Vastaavasti vapaaehtoisen on noudatettava toimintaa koskevia turvallisuusohjeita sekä käytettävä hänen käyttöönsä annettuja henkilönsuojaimia ja apuvälineitä.

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

4

Punainen Risti

4

Pelastuslaki 379/2011 3§ ja 4§

- o Jokaisen vapaaehtoisen kohdalla pätee [pelastuslaki \(379/2011\)](#), joka velvoittaa jokaisen omassa toiminnassaan ottamaan huomioon huolellisuusvelvoitteen (4§) sekä yleisen toimintavelvollisuuden (3§).
- o Kukaan ei saa omalla toiminnallaan aiheuttaa itselleen tai toiselle vaaratilannetta ja jokaisen on vaaratilanteen havaitessaan ilmoitettava siitä vaarassa oleville, tehtävä tarpeellinen hätäilmoitus ja ryhdyttävä tarpeen vaatiessa pelastustoimiin

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

5

Punainen Risti

5

IFRC 2023: Standardit vapaaehtoisten turvallisuuden, suojelun ja hyvinvoinnin helpottamiseksi

- o Punainen Risti on maailmanlaajuinen verkosto, joka toteuttaa vapaaehtoistoimintana dynaamisia, joustavia ja arvopohjaisia humanitaarisia avustustehtäviä palvelemaan ihmisiä paikallisesti ja maailmanlaajuisesti järjestön peruseriaatteiden mukaisesti
 - o Vapaaehtoistoiminnan tukena on johtajuus. Se luo ja mahdollistaa osallistavan, innovatiivisen sitoutumisen ja tarjoaa mahdollisuuksia monimuotoisille ryhmille vapaaehtoisia
 - o Vapaaehtoiset oppivat toisiltaan ja toimivat yhdessä, paikallisesti ja eri puolilla maailmaa

<https://www.ifrc.org/document/implementation-guide-standards-facilitate-safety-security-and-well-being-volunteers>

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

6

Punainen Risti

6

THE THIRTEEN STANDARDS

 1 DEFINITION OF VOLUNTEER AND VOLUNTEERING The National Society defines a volunteer within the organisation, their roles, and differentiates between staff and volunteers.	 7 ACCESS TO INFORMATION AND GUIDANCE The National Society provides all volunteers with adequate safety and security-related information and guidance.
 2 CODE OF CONDUCT The National Society ensures that all volunteers can comply with the Fundamental Principles of the International Red Cross and Red Crescent Movement.	 8 PROTECTIVE EQUIPMENT The National Society provides all volunteers with protective equipment and training on its correct use.
 3 DATA ABOUT VOLUNTEERS The National Society collects data about all volunteers, including their sex, age and disability, relevant to safety, security and management.	 9 SECURITY AND SAFETY TRAINING The National Society provides all volunteers with the necessary security and safety-related training.
 4 RISK MANAGEMENT The National Society continuously reviews potential threats to their volunteers to ensure that plans, programmes and activities include measures to reduce and mitigate these risks.	 10 SAFETY NETS AND INSURANCE The National Society ensures that all volunteers have an adequate "safety net" regarding death, injury, sickness and trauma.
 5 SAFETY PROCEDURES AND PROTOCOLS The National Society trains all volunteers in relevant safety procedures and protocols, including using any necessary protective equipment.	 11 PSYCHOSOCIAL SUPPORT The National Society give all volunteers psychosocial support and equips them with the necessary skills, tools and supervision.
 6 INCIDENT MONITORING The National Society develops and maintains a national system to collect and disseminate data relevant to the volunteers' safety, security, and well-being.	 12 WORKING TIME The National Society has policies and procedures that guide working hours for volunteers to ensure that they are supported and adequately managed.
	 13 COMPENSATION AND ALLOWANCES The National Society reimburses volunteers for reasonable expenditure required for the volunteering.

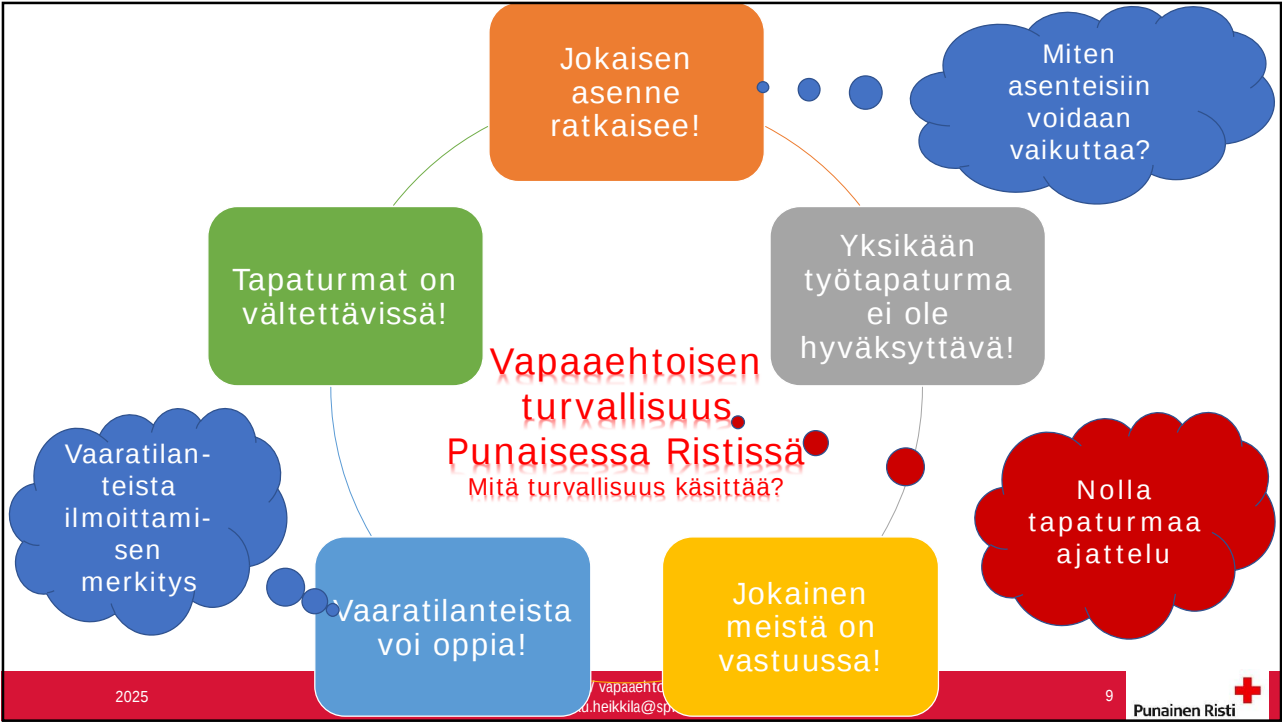
unainen Risti

7

13 standardia

1. Vapaaehtoisen ja vapaaehtoisuuden määritelmä
2. Periaatteiden noudattaminen
3. Tiedot vapaaehtoisista
4. Riskien hallinta
5. Turvallisuusmenetelmät ja ohjeet
6. Poikkeamien seuranta
7. Tiedon ja ohjeiden saatavuus
8. Suojavälineet
9. Turvallisuus- ja uhkatilannekoulutus
10. Turvaverkko ja vakuutukset
11. Psykososiaalinen turvallisuus
12. Työaika
13. Korvattavat kustannukset

8

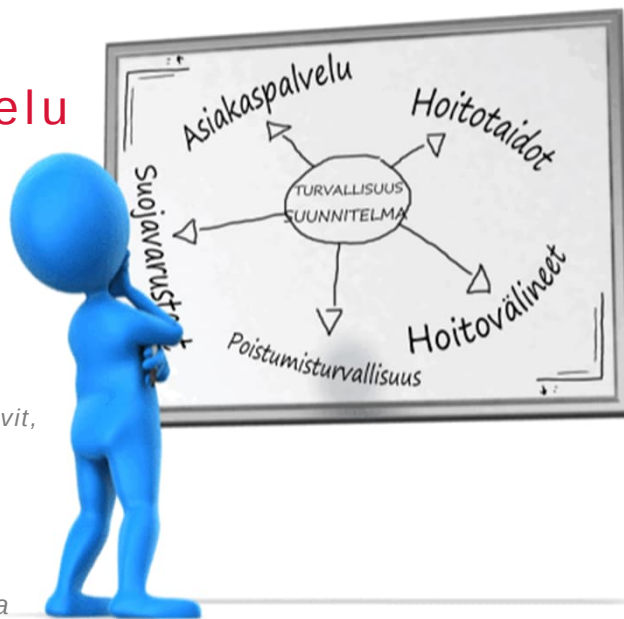
9

10

Ensiapupäivystysten turvallisuussuunnittelu

- Tehdään riskinarvio ensiapupäivystyksistä
→ riskinarvion perusteella turvallisuussuunnitelma ensiapupäivystykseen esim.
 - suojavälineiden käyttö
 - kuulosuojaimet, kypärä, heijastinliivit, turvakengät
 - pistotapaturmassa toimiminen
 - infektioturvallisuus toiminnassa
 - jälkipurkuprosessi osastossa
 - uhka-, vaara- ja häirintätilanteiden ilmoittaminen ja käsittely osastossa

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

11

Punainen Risti

11

Operaatioiden turvallisuussuunnittelu

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

12

Punainen Risti

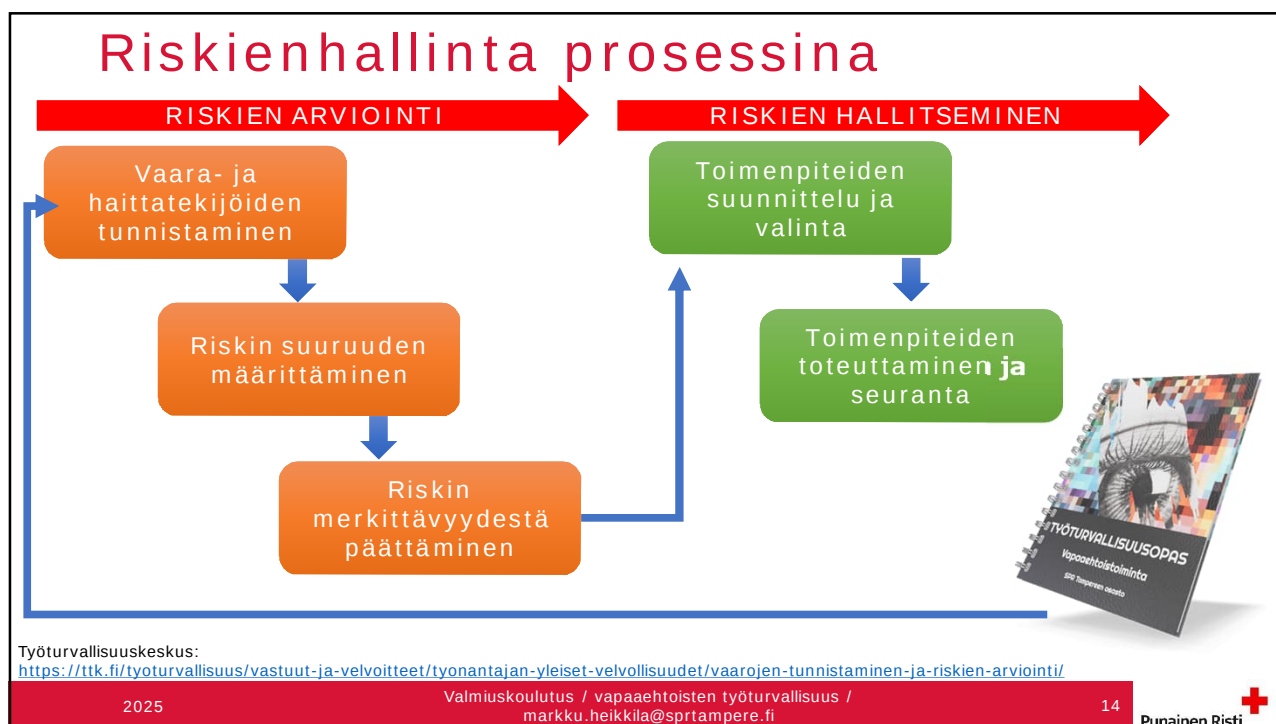
12

Operaatioiden turvallisuussuunnittelu
osana valmiussuunnittelua

Toimintavalmius
Henkilöresurssi
JOHTAMINEN
Osaamisenhallinta
Turvallisuus

2025 Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus / MarkkuHeikkilä 13 Punainen Risti

13

14

Riskienhallinta prosessina

RISKIEN ARVIOINTI

Vaara- ja
haittatekijöiden
tunnistaminen

- o Fysikaaliset tekijät
 - o Melu
 - o Lämpötila ja ilmanvaihto
 - o Valaistus
 - o Tärinä
 - o Säteily
 - o Muuta?
- o Kemialliset vaaratekijät
 - o Pyrotekniikka / savut
 - o Biologiset vaaratekijät
- ihmisten toiminta o Tapaturman vaara
 - o Toimintaympäristö
 - o Liukastuminen/kompastuminen
 - o Putoaminen, lukittuun tilaan joutuminen
 - o Liikkuvat esineet/koneet, haavojen aiheuttajat
 - o Eläinten ja ihmisten toiminta
- o Fyysinen kuormittuminen
 - o Työskentelypiste
 - o Työasennot
 - o Fyysinen kuormitus
 - o Työvälineet

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

15

Punainen Risti

15

Autettaviin liittyvät riskit?

- o Tunnistetaanko?

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

16

Punainen Risti

16

8 PROTECTIVE EQUIPMENT

The National Society provides all volunteers with protective equipment and training on its correct use.

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

17

Punainen Risti

17

Vapaaehtoisen auttamistyön turvallisuuden riskitekijöitä? Haitallisia uskomuksia?

"Punaisen Ristin vaatteissa on turvassa, ei joudu väkivallan kohteeksi..."

"Ei minulle voi mitään tapahtua..."

"Ei meidän paikkakunnallamme voi mitään tapahtua..."

"Väkivalta leimahtaa äkisti, eikä siihen voi varautua..."

"Puhumalla selviää aina..."

"Uhkaavalta henkilöltä pitää ottaa heti luulot pois, jottei hän kuvittele hallitsevansa tilannetta..."

"Kohtalo kuljettaa kuin tuuli laivaa..."

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

18

Punainen Risti

18

Riskienhallinta prosessina

RISKIEN ARVIOINTI

Vaara- ja
haittatekijöiden
tunnistaminen

Riskin suuruuden
määrittäminen

- o Kun vaara- ja haittatekijät on tunnistettu, pitää miettiä minkä suuruinen riski on kyseessä?
- o Seurausten vakavuuteen vaikuttaa
 - o haitan luonne; lievä/vakava
 - o seurausten laajuus; montako henkilöä voi loukkaantua
 - o haitan palautuvuus/palautumattomuus
 - o haitan vaikutusten kesto; lyhyt/pitkä
- o Tapahtuman todennäköisyyteen vaikuttaa
 - o haitan esiintymistiheys
 - o haittatapahtuman kesto
 - o mahdollisuus ennakoida haittatapahtumaa
 - o mahdollisuus ehkäistä haittatapahtumaa

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

19

Punainen Risti

19

Riskienhallinta prosessina

RISKIEN ARVIOINTI

Vaara- ja
haittatekijöiden
tunnistaminen

Riskin suuruuden
määrittäminen

Riskin
merkittävyydestä
päättäminen

- o Riskin merkittävyyden arviointi
 - o arvioidaan, onko riski hyväksyttävällä tasolla vai
 - o toteutetaanko sen pienentämiseksi toimenpiteitä
 - o samalla arvioidaan myös tarvittavien toimenpiteiden tärkeysjärjestystä

2025

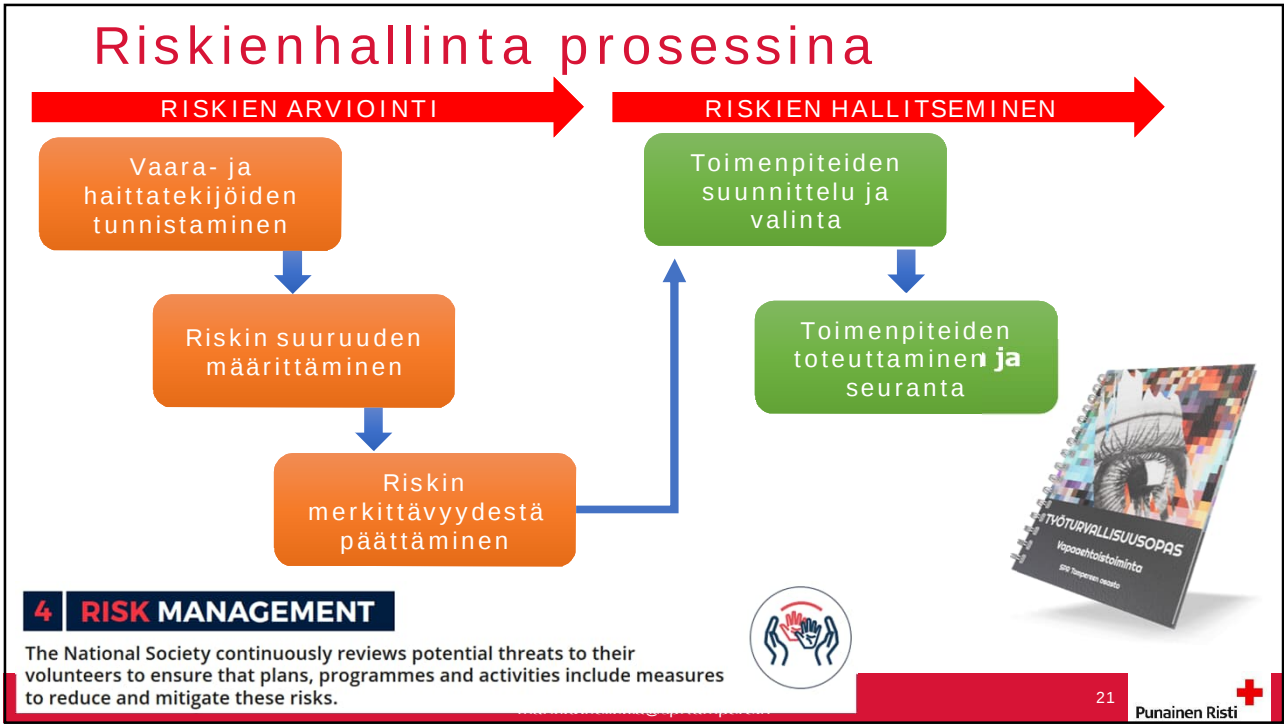
Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

20

Punainen Risti

20

21

22

Tapahtuma:		Alkoholien käyttö		Valitse yksi
Yhtäaikaisten osallistujia:		Päihteetön	0	
		Käyttö kielletty	1	
		Käyttö rajatulla alueella	5	
		Käyttö vapaata, mahdollisesti runsasta	10	
Tapahtuman luonne	Valitse yksi	Huumeiden esiintyminen		Valitse yksi
Ei erityisiä vaaroja ihmisille (stand up, seminaari, luento, teatteri)	1	Epätodennäköistä	1	
Vähäinen vaara (tori- ja markkinatapahtumat, kubbikeikka)	2	Mahdollisesti	2	
Korostunut vaara (massaliikunta- ja lastentapahtumat, messut)	4	Todennäköisesti	6	
Erityinen vaara (halli- tai ulkokonsertti, kansanjuhla)	8	Ilmeistä	10	
Merkittävä vaara (festivaali, moottoriturheilu)	12	Tapahtuman ajankohta		Valitse yksi
Yhtäaikaisten osallistujien määrä	Valitse yksi	Aamupäivä	1	
Mikrotapahtuma: 0-500	1	Iltapäivä	2	
Pientapahtuma: 500-2 000	2	Iltä	3	
Keskisuuri tapahtuma: 2 000-10 000	4	Yö	4	
Suur tapahtuma: 10 000-25 000	8	Erityisriskit / olosuhteet		Voit valita useita
Massatapahtuma: 25 000 tai enemmän	16	Riskiä lisäävä rakenteita tai vesistöjä	1	
Osallistujaprofiili / päivystysten kohderyhmä	Valitse yksi	Työkonetta tai ajoneuvoja	1	
Avoimet rauhalliset tapahtumat	1	Työnäytöksiä, väline-esittelyitä tai toimintarasteja	1	
Urheilijat, rauhalliset musiikkitapahtumat	2	Eläimiä	1	
Fantasiatapahtumat, mukana kannatusryhmiä	3	Majoittumista alueella (telttamajoitus)	3	
Kansainvälisiä esiintyjiä, osallistujia tai vierailijoita	4	Vakavallan uhka	5	
Osallistujien ikäprofiili	Valitse yksi	Tapahtumalle tyypillinen riskikäyttäytyminen	2	
Lapset	2	Tapahtuma-alueella on riittämättömästi valaistuja paikkoja	2	
Nuoret, keski-ikäiset	1	Helle / pakkasen, liukkaus	1	
Ikäkaat	3	Tiedossa oleva poikkeuksellinen sää-ilmio (ennakkovaroitus)	3	
Tapahtuman sijainti ja tapahtumatila	Valitse yksi	Riskipisteet yhteensä:	0	
Ulkotila, avoin tila	1	Suositus	Tilaisuuden yhtäaikaisten osallistujien arvio puuttuu!	Matala riski
Ulkotila, rajattu tila (stadion tms.)	2	Päivystäjät	Päivystykseen suositellaan 2-5 päivystäjää.	
Ulkotila, laaja tai vaikeakulkuinen alue	3	Ensiavusteari	-	
Sisätila, tilava	4	Selvänpiste	-	
Sisätila, ahdas	5			
Ensihoidon tavoittamisaika (ajokaika 1 km/min + jalkaisin 50 m/min)	Valitse yksi			
Alle 5 min	1			
5-15 min	2			
16-30 min	4			
31-60 min	8			
61-120 min	16			
Yli 120 min	32			
Tilaisuuden kesto	Valitse yksi			
Alle 3 tuntia	1			
3 - 6 tuntia	2			
6 - 10 tuntia	3			
10 - 24 tuntia	4			
Yli vuorokausi yhtäjaksoisesti	7			

23

MRO

Riskinarviotyökalun hyödyntäminen ensiapupäivystyksissä

- Tunnistetaan vaara- ja haittatapahtuman mahdollisuus riskipisteiden nousulla
- Minkä suuruinen riski on turvallisuuden kannalta kyseessä, millaista riskiä aiheuttaa päivystäjille?
- Kuinka merkittävästä riskistä on kyse?

Ehkäise riskit

- Suunnittele operaatiossa erityisesti merkittävien riskien hallinta
- Huomioi myös pienemmät riskit
- Onko tarve joihinkin erityisjärjestelyihin?

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus / markku.heikkila@sprtampere.fi

24

Punainen Risti

24

Luentotiivistelmä / MarkkuHeikkilä

12

MRO

Vapaaehtoisten ja työntekijöiden roolit

1

DEFINITION OF VOLUNTEER AND VOLUNTEERING

The National Society defines a volunteer within the organisation, their roles, and differentiates between staff and volunteers.

o Selkeä työnjako operaatioissa

o Vastuujako ja selkeä johtajuus tukee operaatioiden toteuttamista

o Onko johtaminen selkeää osaston päivittäisessä avustustoiminnassa?

o Miten kuvattu ja koulutettu?

o Johtaminen on osa valmiussuunnittelua

o Onko meillä asia kunnossa?

o Järjestötasojen roolit?

o Vrt. kv-delegaattien rooli kotimaan avustustoiminnassa?

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus / markku.heikkila@spr tampere.fi

25

Punainen Risti

25

Punainen Risti

VASTAANOTTOYKSIKÖN TYÖNTEKIJÄN JA VAPAAEHTOISEN TEHTÄVÄT

TYÖNTEKIJÄT

huolehtivat yksikön arjesta ja käytännön asioista.

Työntekijät vastaavat:

- asukkaiden asunon ja peruspalveluihin liittyvistä asioista
- asukkaiden työ- ja opintotoiminnasta
- asukkaiden terveydenhuollosta
- yhteydenpidosta viranomaisten kanssa

Työntekijöillä on vapaaehtoistoiminnan organisointi- ja johtovastuu. Työntekijät huolehtivat vapaaehtoisten perehdytyksestä, ohauksesta, kiittämisestä sekä mahdollisista purkukusteluista. Työntekijät tiedottavat vapaaehtoisille yksikön ajankohtaisista asioista ja vastavat sujuvasta yhteydenpidosta. Työntekijöitä rohkaistaan ottamaan vapaaehtoiset mukaan turvapaikanhakijoiden vapaa-ajantoiminnan suunnitteluun.

VAPAAEHTOISET

järjestävät toimintaa vastaanottoyksikössä omalla ajallaan ilman palkkaa. Vastaanottoyksikössä vapaaehtoiset ovat vierailijoita. Toimintaa koordinoidaan osastossa, jonka tehtävä on tukea vapaaehtoisia ja järjestää heille tarvittavia koulutuksia.

Vastaanottoyksikön perustamisvaiheessa vapaaehtoiset voivat esimerkiksi koota sänkyjä, auttaa ruuanjakeissa sekä lajitella lahjoitusvaatteita ja tavaroita. He voivat ylläpitää henkisen tuen ja ensiavun sekä ensihuollon ryhmiä. Perustamisvaiheen tehtävät kestävät parista päivästä muutamaa viikkoa yksiköstä riippuen.

Vastaanottoyksikön perustamisvaiheen jälkeen alkaa turvapaikanhakijoiden kotoutumisen tukeminen.

Vapaaehtoiset voivat esimerkiksi:

- opettaa suomen ja ruotsin kieltä, kulttuuria ja tapoja
- järjestää vapaa-ajan toimintaa, kuten naisten ja miesten kerhoja
- auttaa lapsia läksyjen teossa
- järjestää retkiä lähimäärästä
- auttaa kauppareissuilla

Vapaaehtoiset eivät korvaa ammattilaisten tekemää työtä, eivätkä työntekijöille kuuluvia tehtäviä, kuten ruokailun ja siivouksen järjestämistä tai lasten valvontaa.

VAPAAEHTOISELLA ON OIKEUS:

- osallistua tehtävien, kassan ja kiinnostuksensa mukaisesti vapaaehtoistoimintaan Punaisessa Ristissä
- saada tehtävän tarjottamansa koulutusta, tietoa, ohjeita ja tukea
- esittää toiminnan suunnittelun ja kehittämiseen vaikutusta Punaisen Ristin jäsenenä jäsenen johtokunnassa
- saada toimia turvallisissa toimintaympäristöissä

VAPAAEHTOISELLA ON VELVOLLISUUS:

- osallistua tehtävien edellyttämään perehdytykseen ja koulutukseen
- sitoutua toimintaan siltä osin kun on sovitusti lupautunut
- sitoutua tehtävien edellyttämään varalliseen sekä vastaanottoyksikön sääntöihin ja toimintatapoihin
- kertoa toiminnasta harrastamisestaan puolisoille ja vaaraisista yhteyshenkilöille
- toimia Punaisen Ristin arvosten, periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti

2025

26

Punainen Risti

26

Luentotiivistelmä / MarkkuHeikkilä

13

Ennakkoperehdyttäminen riskienhallinnan työkaluna

- o Ennakkoperehdyttäminen on osa turvallisuuden hallintaa ja johtamista
- o Turvallinen toteutus lähtee hyvästä johtamisesta
- o Toiminta pitää suunnitella, ohjeistaa, johtaa, valvoa ja arvioida
- o Vapaaehtoisen on helpompi ja turvallisempi toimia, kun tietää ennakkoon, vaikka kaikkea emme tiedäkään aina etukäteen

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

27

Punainen Risti

27

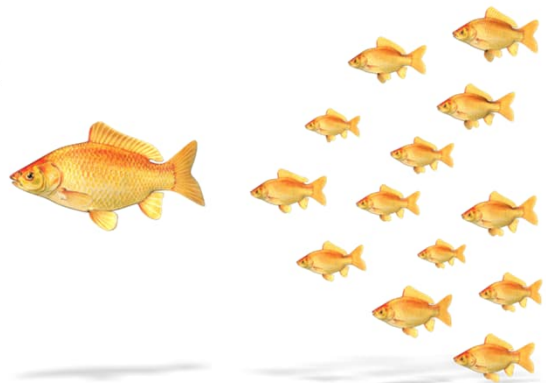
Periaatteiden noudattaminen

2 CODE OF CONDUCT

The National Society ensures that all volunteers can comply with the Fundamental Principles of the International Red Cross and Red Crescent Movement.

- o Kaikkien operaatioon osallistuvien tulee toimia samoilla periaatteilla
 - o Järjestön periaatteet vapaaehtoisten työturvallisuuden perustana
 - o Periaatteiden noudattaminen korostuu poikkeusoloissa
 - o Punainen risti suojamerkinä!
- o Kuinka toteutuu järjestöyhteistyössä?

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

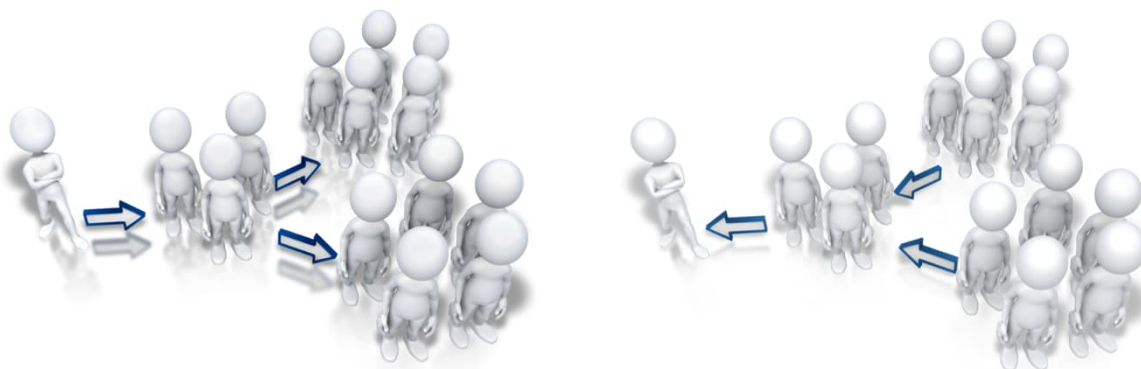
28

Punainen Risti

28

Johtaminen osana työturvallisuutta

- o Johtaja vastuussa
 - o Resurssien hallinnan toteuttaminen

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr Tampere.fi

29

Punainen Risti

29

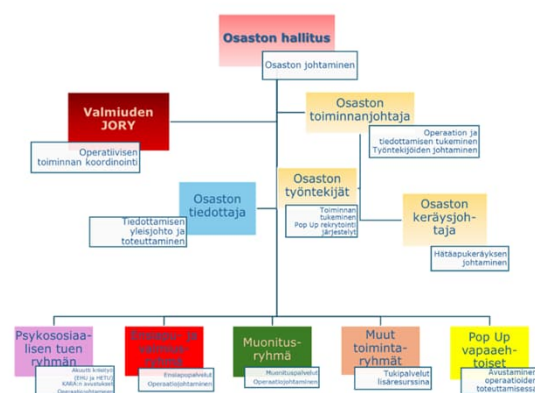
Johtaminen osana työturvallisuutta

3 DATA ABOUT VOLUNTEERS

The National Society collects data about all volunteers, including their sex, age and disability, relevant to safety, security and management.

- o Johtaja vastuussa → toiminta organisoitua
- o Resurssien hallinnan toteuttaminen
 - o Vapaaehtoisten rekrytointi ja tietojen tallentaminen
- o Tapahtumapäiväkirja
 - o Läsnäoloseuranta

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr Tampere.fi

30

Punainen Risti

30

3

MRO

Resurssisuunnittelu osana työturvallisuutta

12 WORKING TIME

The National Society has policies and procedures that guide working hours for volunteers to ensure that they are supported and adequately managed.

- o Johtaja vastuussa
 - o Resurssien hallinnan suunnittelu etupainotteisesti
 - o Vaatii panostusta erityisesti isommissa ja pitkäkestoissa operaatioissa
 - o Ylläpidetään vapaaehtoisten jaksamista
 - o Tekniset apuvälineet?
 - o Hupsis
 - o OHTO?
 - o OMA?
 - o Työntekijät/kv-delegaattit?

Henkilö	17.5.	18.5.	19.5.	20.5.	21.5.	22.5.	23.5.
Unski	09:00-17:00		09:00-17:00	09:00-17:00	09:00-17:00	10:00-22:00	10:00-22:00
Rape	07:30-15:30	07:30-15:30	07:30-15:30	07:30-15:30	07:30-15:30		
Perts	12:00-20:00				09:00-17:00		
Hile	08:00-16:00	09:00-17:00	14:00-22:00	14:00-22:00	14:00-22:00		
Liisuli	07:30-15:30	07:30-15:30	08:00-16:00	08:00-08:00	VAP		
Tiinuli		09:00-17:00	11:00-20:00	14:00-22:00	14:00-22:00		08:00-20:00
Elisabeth			08:00-20:00		12:00-20:00		
Tytti	12:00-20:00	12:00-20:00	12:00-20:00	12:00-20:00			
Jennyli			07:30-15:30	12:00-20:00	08:00-16:00		
Annuli	14:00-22:00	14:00-22:00		07:30-15:30	07:30-15:30		
Helsikka	09:00-17:00	12:00-20:00	09:00-17:00	09:00-17:00			
Typyl	14:00-22:00	14:00-22:00	14:00-22:00		12:00-20:00	10:00-22:00	10:00-22:00

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

33

Punainen Risti

33

Johtaminen osana työturvallisuutta – ohjeet ja toimintakortit

5 SAFETY PROCEDURES AND PROTOCOLS

The National Society trains all volunteers in relevant safety procedures and protocols, including using any necessary protective equipment.

- o Ohjeet ja toimintakortit
 - o Tukevat perehdyttämistä ja osaamisenhallintaa
 - o Helpottavat vapaaehtoisten toiminnan ohjausta – johtamisen tukityökalu
 - o Ylläpitävät laadunhallintaa
- o Kuka niitä käyttää? → osaamisenhallintaan haastetta
 - o Ennakkokoulutus laitteisiin ja operaatioperehdytys
 - o Kattaako tarjonta kielellisen kysynnän?

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

34

Punainen Risti

34

EA-päivystysten viestikutsuja

JOHTO (johto)

- Päivystysten yleisjohtopaikka (voi olla myös **TIKE**, jos turvallisuusjohto samassa paikassa)

PARTIO 1 (partio yksi)

- Päivystysten peruspartiot numerorajestyksessä
- EVY-partioiden numerot alkaen 9 (tarvittaessa partioiden numerointi 9:stä alaspäin; EVY 9, EVY 8, ...)

HOITO 1 (hoito yksi)

- Päivystysten hoitopaikat numerorajestyksessä

AUTO 1 (auto yksi)

- Päivystysten autot numerorajestyksessä

YLEISJOHTAJA
= 00 (nolla nolla)
Johtopaikan OPERAATTORI
= 01 (nolla yksi) jne.

PARTION JOHTAJA
= 10 (yksi nolla)
Partion 1. jäsen
= 11 (yksi yksi)
Partion 2. jäsen
= 12 (yksi kaksi)

HOITOPAIKAN JOHTAJA
= Hoito 10 (hoito yksi nolla)
= HOITOJOHTAJA
Hoitopaikan 1. päivystäjä
= Hoito 11 (hoito yksi yksi)
Hoitopaikan 2. päivystäjä
= Hoito 12 (hoito yksi kaksi)

AUTON JOHTAJA
= Auto 10 (auto yksi nolla)
Auton kuljettaja
= Auto 11 (auto yksi yksi)
Auto 2. päivystäjä
= Auto 12 (auto yksi kaksi)

Huomioi viestiliikenteessä

- Osastan käyttää mekanisesti viestivälinettä → perähditys
- Oikea toimintapuheryhmä / kanava
- Käytä oikeita viestikutsuja
- Liikennöi vain tarpeellinen
- YLLÄPIDÄ TILANNEKUVAVA reaaliaikaisesti

Päivystysten viestiliikenteen toteuttaminen

PARTIO 1

Partio 1 A:ssä	Partio 1 - Johto
Kaatumat C7:ssä Partio 1 matkalla	Kaatumat henkäs C7:ssä, tarkastustettava Johto

Partio 1 kohteessa

Johto - Partio 1 C7:ssä	Johto
Kohteessa kaatumat, kiireetön autettava - aloitamme tarkennetun tilanarvon, annan kohta lisä tietoja	Kiireetön autettava, tilanarvio - Johto

Johto - Partio 1 C7:ssä

Tarvitaan kohteeseen toinen partio avustamaan evakuoinnissa kantotuilla Hoito 1:een	Johto
	Tarvitsette toisen partion avustamaan - Johto

Johto lähettää kohteeseen avuksi Partio 2:n, jolta mallin mukaan 'matkalla' ja 'kohteessa' ilmoitukset. Johto määrää Partio 1:n johtajan (10) jatkamaan tilannejohtajana kahden partion avustustilanteessa. Partio 1 jatkaa viestittämistä, kun valmiina evakuoinnin toteuttamiseen

Johto - Partio 1 C7:ssä

Partiot 1 ja 2 evakuoivat Hoito 1:een, kuljettaja	Johto
	Evakuoittele Hoito 1:een - Johto

Kun partiot ovat evakuoivan kanssa Hoito 1:ssä, ilmoitus johdolle. Kun autettava hoitovastuu siirretty hoitopaikalle, ilmoitus johdolle "Partio 1 ja 2 vapaana", jonka jälkeen johto antaa uuden tehtävän.

Kun partiolla on käsissä hätätilapöytä ja hoitava partio tarvitsee lisäapua, viestiliikenteessä saa mennä myös toisen keskustelun väliin. Muiden toimijoiden on huomioitava tämä ja rauhasa odotettava että johto saa liikennöinnin suoritettua (antaa myös todennäköisesti ohjeita muille partioille).

Johto - Partio 1 - lisäapua, lisäapua, eloton B5:ssä

Apua tulossa - Partio 1	Partio 1 - eloton B5:ssä, Hoito 10 tulossa ensivastavasteiden kanssa, järjestyksenvalvonta myös tulossa
-------------------------	---

Johto antaa erikseen tehtävän Hoito 10:lle

37

Punainen Risti
Tampereen osasto
Ensläp- ja valmiusryhmä

30.3.2025

TOIMINTAOHJEKORTTI

Aihe Humanitaarisen tukipisteiden tarkistustila

Kohde IFRC-mallin mukainen Humanitaarisen tukipisteiden toimijat osaston toiminnassa

Tavoite Ohjeella tuetaan ja helpotetaan Humanitaarisen tukipisteiden toteuttamista hyväksyttävällä IFRC:n mallin mukaisella tarkistustilalla valmistelussa ja toteutuksessa

Sisältö Humanitaarisen tukipisteet (HSP) ovat IFRC:n maailmanlaajuisen toimintamallin toteuttava Punaisen Ristin humanitaarista avustustoimintaa toteuttava avustuspiste. Osaston hallitus päättää tapauskohtaisesti käynnistää toiminnan toteuttamisen SPR Hämeen piirin kanssa asiasta sovittuna. Tukipisteiden johtamisesta päätetään osaston perustettu valmiuden johtoryhmä tilanteen ja käytettävissä olevan resurssin mukaisesti.

- ☐ Toiminnan käynnistämistä on sovitettu SPR Hämeen piirin kanssa
- ☐ Toiminnan käynnistämistä ja toteuttamista on sovitettu Tampereen kaupungin / Pinnan / PV / muun viranomais tahon kanssa
- ☐ Tilan näkyvästi merkitty Punaisen Ristin suojamerkein, toimijat käyttävät Punaisen Ristin vapaaehtoisilivea ja henkilökortteja
- ☐ Tilana käytetään Tampuria
- ☐ Jos Tampuri ei ole tilana käytettävissä, käytettävä väestötila:
- ☐ Tilan sijainti turvallisesti ja helposti avun tarvitsijoiden saavutettavassa paikassa
- ☐ Tilan on kooltaan ja ominaisuuksiltaan tarkoituksenmukainen käyttötarkoituksen huomioon ottaen
- ☐ Tilan on esteetön huomioon ottaen kaikki saavutettavuuden näkökohdat - fyysinen, turvallinen, taloudellinen, sukupuoli, tausta, iä, kyvykyys
- ☐ Toimintaa toteutetaan vapaaehtoiset on koulutettu toteutettavaan toimintamallin
- ☐ Toimintaa toteutettavien vapaaehtoisten rekrytointi ja koulutus on jatkuvaa prosessi, joka takaa avustajan henkilökunnan riittävyyden kaikissa arvattavissa olosuhteissa
- ☐ Toimivat vapaaehtoiset ovat allekirjoittaneet vaihtoloukkuksen ja heillä on vähintään henkisen tuen peruskoulutus
- ☐ Toimivat vapaaehtoiset on koulutettu noudattamaan Punaisen Ristin periaatteita sekä toiminnan edellyttämiä tietosuojakäytäntöitä ja -menetelmiä
- ☐ Toimiville vapaaehtoisille toteutetaan osana toiminnan johtamista jatkuvaa resurssien hallintasuunnitelmaa, jolla varmistetaan heidän työvuoronsa, mahdolliset koulutusarvot, ruokahuolto palvelupisteessä työskennellessä jne.
- ☐ Toimivilla vapaaehtoisilla on käytettävissään toiminnan vaatimat materiaalit ja välineet, mukaan lukien tarvittavat henkilösuojaimet, siivous- ja hygieniatarvikkeet
- ☐ Toiminnan vaatima materiaali- ja tavaralogistikka on osa toiminnan johtamista ja toteutuu ennallaan tehtävän suunnittelun ja resursoinnin perusteella
- ☐ Toimivien vapaaehtoisien tuki ja jälkipurkupalvelut on suunniteltu ja toteutetut kulloinkin tarvittavalla laajuudella
- ☐ Toiminnan siirtämisestä olosuhteiden muuttuessa viestitöihin on hätäsuunnitelma

Lähtö: Markku Heikkilä 3.2025
Lähteet: Humanitarian Service Points Toolkit - PrepareCenter

Punainen Risti
Tampereen osasto

26.3.2023

TOIMINTAOHJEKORTTI

Aihe Aggregaatin käyttö SPR:n Tampereen osaston toiminnassa

Kohde SPR toiminnassa mukana olevat vapaaehtoiset ja työntekijät

Tavoite Ohjeella vakioidaan SPR Tampereen osaston omistaman sähköaggregaatin käyttö

Sisältö Laitteen toiminnan esittely, turvaohjeet sekä laitteen käytön ohjaus

Laitteen toiminta Aggregaatti ei sähkövoimakone (myös polttomoottori-generaattori tai pelkkä generaattori) on laite, joka tuottaa sähköä polttomoottorin voimalla. Laitteissa polttomoottori tuottaa mekaanista energiaa, jonka generaattori muuttaa edelleen sähköenergiaksi. Osaston käytössä oleva laite on manuaalisesti ohjattava, se tuottaa sähköä vain manuaalisesti käynnistettyä ja käynnissä ollessaan.

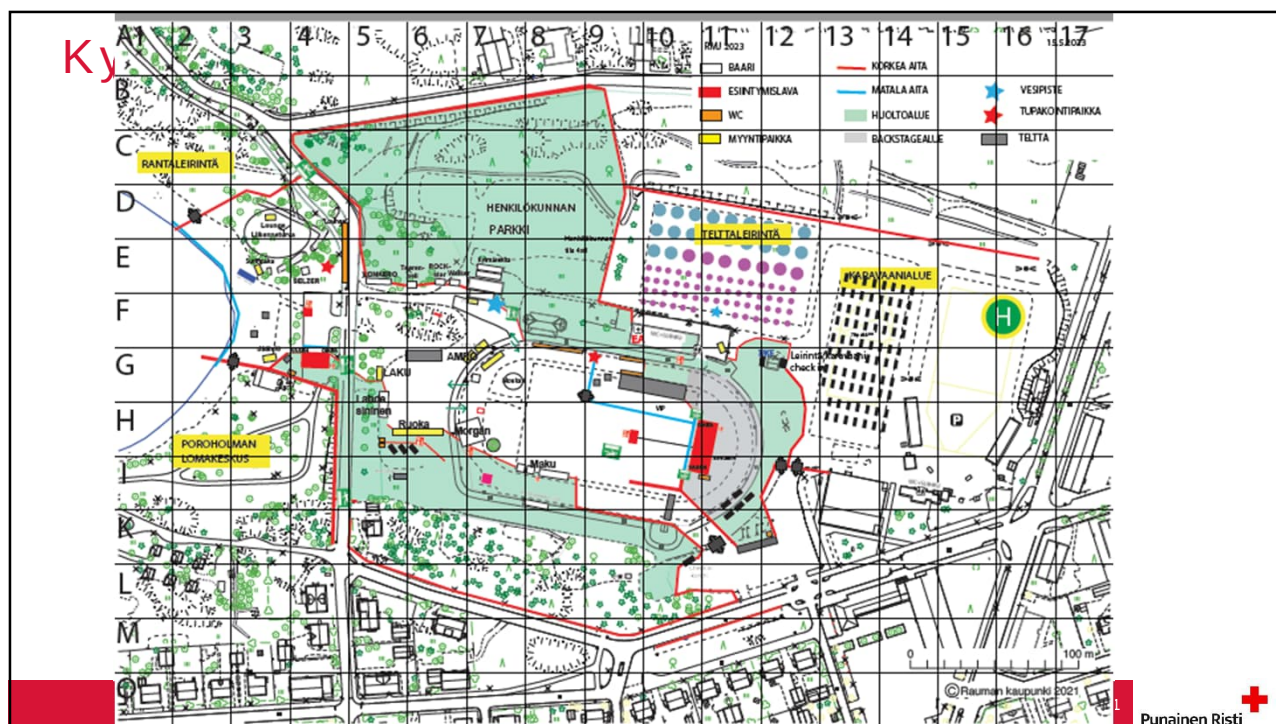
Turvallisuus • Aggregaatti käynnistetään ja sammutetaan **AINA** ilman kuormaa
• Tarkista polttomoottorin öljymäärä aina ennen laitteen käynnistämistä
• Laitteen valittomassa lähtelyssä tulee laitteen käytössä käyttää kuulo suojaimia
• Älä käsittele avoimia koneiston lähtelyssä
• Koneistoa ei saa sijoittaa umpeen tilaan siten, että koneiston jäähdytys tai pakokaasujen poistuminen heikkenee
• Varo kuuma pakoputkesta ja äänenvaimenninista
• Koneiston on oltava pysäytettyä polttoainetta lisättäessä sekä voiteluöljymäärää tarkastettaessa
• Älä kytke herkkiä elektronisia laitteita moottorigeneraattoriin. Moottorigeneraattorin pienellä kuormalla jänniteen käynnistys on sellainen, että se saattaa aiheuttaa toimintahäiriöitä tai vaurioita herkässä elektronisissa laitteissa. Mikäli häiriöitä ilmenee, kun lähtevä laite on yksinään kytketty moottorigeneraattoriin, muun kuormituksen lisääminen (esim. lämmityslaitteiden) lisääminen saattaa parantaa tilannetta
• Koneistoa ei saa säilyttää tai pitkäaikaisesti käyttää ulkona sateessa ilman satekatasta
• **Suole aina polttoaineventiliä käytön jälkeen**

Huomioi laitteiden päässä olevia hätä-katkaisuja LAITETTA SIIRTAESSÄSI!

38

Luentotiivistelmä / MarkkuHeikkilä

19

41

MRO

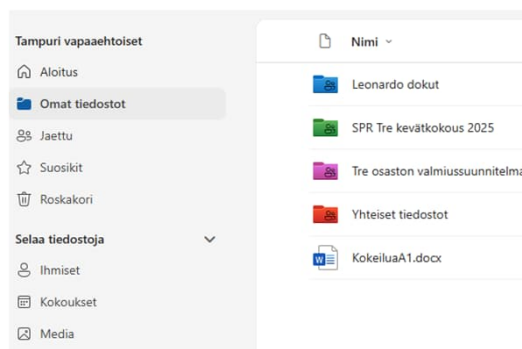
Ohjeet ja dokumentaatio vapaaehtoisten käytettävissä

7 ACCESS TO INFORMATION AND GUIDANCE

The National Society provides all volunteers with adequate safety and security-related information and guidance.

- o <https://www.punainenristi.fi/OSSI> ????
- o Osasto/ryhmä ratkaissut jotenkin?
 - o [Microsoft 365 -resurssit voittoa tavoittelemattomille organisaatioille](#)
 - o Jotenkin muuten?

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

42

Punainen Risti

42

Toteutetaanko vapaaehtoisille uhka- ja vaaratilannekoulutusta?

9 SECURITY AND SAFETY TRAINING

The National Society provides all volunteers with the necessary security and safety-related training.

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

43

Punainen Risti

43

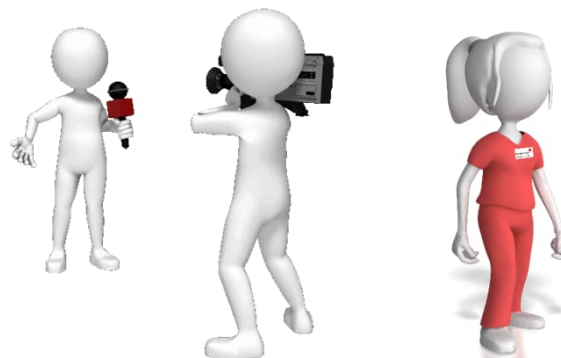
Toteutetaanko vapaaehtoisille uhka- ja vaaratilannekoulutusta?

9 SECURITY AND SAFETY TRAINING

The National Society provides all volunteers with the necessary security and safety-related training.

o Toiminta median kanssa operaatioilla

- o Tiedottaminen ohjeistettu
- o Yksityisyyden suojan turvaaminen vapaaehtoistoiminnassa?
 - oltava vakiintunut osa johtamista
 - ennakkoperehdytetään

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

44

Punainen Risti

44

MRO

Tekninen purku kehittämisen työkaluna

- o Teknisten ja taktisten asioiden läpikäynti (vaativan) SPR-operaation jälkeen
- o Lyhytkestoinen keskustelu toimineen tiimin kesken mahdollisimman pian tilanteen jälkeen
 - o Käytännössä operaation päättyessä
- o Toteuttaminen helpointa mallin mukaan, onko mallia?
 - o Mallin mukaan purkaminen tukee tavoitteiden saavuttamista
 - o Esim. Yhdysvaltojen armeijassa on kehitetty 1970-luvulla After Action Review (AAR) -toimintamalli
- o Koulutuksellinen ja osaamisen kehittämisen näkökanta
 - o Ei etsitä virheitä tai niiden tekijöitä
- o Kehitetään myös palautekulttuuria ja tuetaan ”oppivan organisaation” -toimintamallia

[AFTERACTION REVIEW - World Health Organization](https://www.bing.com/search?pc=MOZI&form=MOZLBR&q=tekninen+purku+ensihoidossa)

<https://www.bing.com/search?pc=MOZI&form=MOZLBR&q=tekninen+purku+ensihoidossa>

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

45

Punainen Risti

45

TAPUT - tekninen purku operaation päätyessä

- o **T** TAUSTA
 - o YHTEENVETO TEHTÄVÄSTÄ; MITÄ TAPAHTUI JA MIKSI?
 - o ESITIEDOT? TYÖNJAKO? ROOLITUS?
 - o ALKUTILANNE? TEHTÄVÄN ETENEMINEN?
 - o MIKSI TEHTIIN NIIN KUIN TEHTIIN?
- o **A** ARVIOINTI
 - o MISSÄ ONNISTUTTIIN?
 - o MIKÄ AUTTOI ONNISTUMAAN?
- o **P** PARANNETTAVAA
 - o MIKÄ OLISI VOINUT MENNÄ PAREMMIN?
 - o MISTÄ VAIKEUS JOHTUI?
- o **U** UUDEN OPPIMINEN
 - o MITÄ OPIMME TEHTÄVÄSTÄ?
 - o TULISIKO JOTAIN TEHDÄ JATKOSSA TOISIN?
- o **T** TULEVAISUUS
 - o DEFUSINGIN TARVE (JOS, NIIN MILLOIN TOTEUTUS)?
 - o ILMOITUS OSASTON POIKKEAMARAPORTTIIN?
 - o VÄLITÖN TAPAHTUMARAPORTTI RYHMÄNJOHTAJAN KAUTTA OSASTON JOHDOLLE (PUHEENJOHTAJA/TOIMINNANJOHTAJA)?
 - o ALOITE KEHITTÄMISESTÄ VASTUUVAPAAEHTOISILLE?

[Lopuksi taputukset itsellemme](#)

MUISTIKORTTI PURUN PITÄJÄLLE

- o TEKNISEN PURUN VETÄÄ OPERAATION/PÄIVYSTYKSEN JOHTAJA TAI HÄNEN SOPIMANSA TARKOITUKSEN MUKAINEN VASTUUTEHTÄVÄSSÄ OLLUT (ESIM. HOITOJOHTAJA)
- o PURKU KANNATTAA TOTEUTTAA OPERAATION / PÄIVYSTYKSEN PÄÄTTYESSÄ ENNEN KUIN VAPAUTETAAN TOIMINEET TILANTEESTA
- o PURUN KESTO ON 5 - 15 MINUUTTA
- o KIITÄ TIIMIÄ JA KANNUSTA KAIKKIA OSALLISTUMAAN KESKUSTELUUN
- o MUISTUTA, ETTÄ KYSEESSÄ ON TEKNINEN PURKUKESKUSTELU TOTEUTUNEESTA, EI TILANTEEN DEFUSING JÄLKIPURKU
- o KERRO TAVOITE: PURKUTILAISUUDEN TAVOITTEENA ON OPPIA OPERAATIOSTA, PARANTAA TIIMIN TYÖSKENTELYÄ, YHTENÄISTÄÄ TOIMINTATAPOJA SEKÄ KEHITTÄÄ TOIMINTAAMME. EI ETSITÄ YKSITTÄISIÄ VIRHEITÄ OPERAATIOSTA / PÄIVYSTYKSESTÄ

**AUTETTAVAN JA OMAISTEN KOHTAAMINEN
AUTETTAVAN TILAN ARVIOINTI
ENSIIVUN ANTAMINEN
TIIMITYÖN TOTEUTUMINEN
JOHTAMINEN, PÄÄTÖKSENTEKO,
YHTEISTYÖ
KALUSTO/VÄLINEISTÖ JA NIIDEN KÄYTTÖ
JAKSAMISEN YLLÄPITÄMINEN**

2025

2.2025

SPR Tampereen osasto / ensiapu- ja valmiusryhmä

Punainen Risti
Tampereen osasto

aehtoi
ila@sp

Punainen Risti

inen Risti

46

Vapaaehtoisten turvaverkosto ja vakuutukset

10 SAFETY NETS AND INSURANCE

The National Society ensures that all volunteers have an adequate "safety net" regarding death, injury, sickness and trauma.

- Osaston kriisisuunnitelma, onko sellaista?
 - Vakava poikkeama tai jopa kuolemantapaus toiminnassa
 - Johtaminen → tiedottaminen → tukeminen → palautuminen
- Vapaaehtoisten vakuutusturva?
 - Työntekijät/kv-delegaatit
 - Järjestöyhteistyö

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

47

Punainen Risti

47

Taloudenhallinta osana työturvallisuutta

13 COMPENSATION AND ALLOWANCES

The National Society reimburses volunteers for reasonable expenditure required for the volunteering.

- Onko osaston valmiussuunnittelussa huomioitu operaatiotalous?
 - Jos teet kotimaan avun korvauspäätöksen, jota KARA ei korvaakaan?
 - Vapaaehtoisten ohjeet korvausten saamisesta ja hakemisesta
 - Toimiva järjestelmä kulukorvausten laskuttamisesta?
- Operaation johto hallitsee rahan käyttämisen
 - Vapaaehtoiset perehdytetty rahan "käyttöön" operaatiossa → kun ei rahan käyttöä, vapaaehtoiset ovat paremmin "turvassa"

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@spr tampere.fi

48

Punainen Risti

48

Psykososiaalinen tuki operaatioissa

11 PSYCHOSOCIAL SUPPORT

The National Society give all volunteers psychosocial support and equips them with the necessary skills, tools and supervision.

- o Seuraava luennoitsija avaa tätä osuutta

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

49

Punainen Risti

49

Punainen Risti

Kiitos mielenkiinnostanne

Olisiko tästä asiasta nyt mielessä huolia,
murheita tai kysyttävää ?

2025

Valmiuskoulutus / vapaaehtoisten työturvallisuus /
markku.heikkila@sprtampere.fi

50

50